

VICKI BAUM • Oteldekiler

Menschen im Hotel

© 1929 Vicki Baum

Bu kitabın yayın hakları Mohrbooks AG Literary Agency aracılığıyla
Valentina Lert & Peter S. Lert'ten alınmıştır.

İletişim Yayınları 3357 • Dünya Edebiyatı 309

ISBN-13: 978-975-05-3575-8

© 2023 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2023, İstanbul

DİZİ YAYIN YÖNETMENİ Murat Belge

YAYINA HAZIRLAYANLAR Güneş Akkor, Emrah Serdan

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Ernst Ludwig Kirchner, "Varyete", 1909

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Begüm Hazar Keleş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

Resepsiyonist, 7 numaralı görüşme kabininden çıktığı sırada keyifsiz görünüyordu; telefon odasındaki kaloriferin üzerinde bıraktığı kasketini almaya gitti. Kulağında ahizesi, parmaklarına kırmızı, yeşil kablolar dolamış santral operatörü, “Ne olmuş?” diye sordu masasından.

“Karımı aniden hastaneye kaldırmışlar. Neyin nesi anlamadım. Vakit geldi diyor ama bu kadar çabuk olamaz ki. Tanrı aşkına!”

Santral operatörü o sırada bağlaması gereken bir telefonla meşgul olduğundan onu yarım kulak dinliyordu. “Endişelenmeyin Bay Senf,” dedi işinin arasında. “Sabah olur olmaz sapa-sağlam bir oğlunuz olacak...”

“Her neyse, yine de beni buraya telefona çağırdığınız için sağ olun. Resepsiyonda, herkesin içinde bas bas bağırarak şahsi meselelerimden bahsetmek olmaz. Vazife vazifedir.”

“Elbette. Bebek geldiğinde sizi çağıracağım,” dedi santral görevlisi dalgın dalgın ve telefonları bağlamaya devam etti. Resepsiyonist kasketini aldı, parmak uçlarına basarak çıktı. Bunu gayriihtiyari yaptığının farkında değildi zira karısı hastaneye yeni kaldırılmıştı ve her an doğurabilirdi. Lambalarının yarısı söndürülmüş sessiz çalışma odalarının bulunduğu koridordan

geçerken derin bir nefes aldı ve parmaklarıyla saçlarını taradı. Ellerinin ıslak oluşuna şaşırды ama onları yıkamaya vakti yoktu. Senfin çocuğu olacak diye koskoca otelin işleyişı aksayamazdı ya. Yeni binanın çay salonundan gelen müzik, duvarlardaki aynalarda baygın titreşimlerle yankılanıyordu. Kızarmış tereyağı kokusu akşam yemeği vaktini haber veriyordu ama kapıların ardındaki büyük yemek salonu hâlâ تنها ve sessizdi. Şef Mattoni küçük beyaz salonda soğuk ordövrleri hazırlıyordu. Birden dizlerinde tuhaf bir yorgunluk hisseden resepsiyonist, kapı eşiğinde soluklanırken buz bloklarının arkasındaki renkli ampullerin ışıltısı karşısında kalakaldı. Koridorda bir teknisyen yere çökmüş, elektrik kablolarını tamir ediyordu. Otelin ön cephesini aydınlatmak için dışarıya büyük lambalar konduğundan beri, aşırı yüklemeye maruz kalan elektrik tesisatı sürekli bir sorun çıkarıyordu. Resepsiyonist, kendini toparlayıp görev yerine gitti. Lobiyi bir süreliğine genç Georgi'ye emanet etmişti. Georgi büyük bir otel zincirleri sahibinin oğluydu ve babası çekirdekten yetişmesini istiyordu. Senf, biraz sıkıntılı, kalabalıklaşan ve hareketlenen lobiye doğru yol aldı. Çay salonundan gelen cazbandın müziği, kış bahçesinden gelen keman sesleriyle buluşuyor, Venedik taklidi bir çeşmenin aydınlatılmış fiskiyesinin ince mırıltısına, masalardaki cam kadehlerin tungırtısına, hasır sandalyelerin çıtırtısına ve kadınların içlerinde ileri geri hareket ettikleri kürk ve ipek elbiselerinin çıkardığı o nazik uğultuya karışıyordu. Genç uşak, misafirleri içeri ya da dışarı alırken mart soğuğu döner kapılardan içeriye sızıyordu.

Nihayet Senf, resepsiyonist masasına limana demir atar gibi yanaştığında genç Georgi “*All right!*”¹ dedi. “Yedi postası geldi. Şoförü saatinde gelmemiş diye 68 numara yaygarayı kopardı. Biraz histerik bir hanım, öyle değil mi?”

“Altmış sekiz – yani Grusinskaya,” diyen resepsiyonist, sağ eliyle zarfları ayırmaya başlamıştı bile. “Dansçı hanım. Alıştık artık – on sekiz yıldır aynı terane. Sahneye çıkmadan önce her akşam sınırları gerilir, yaygara koparır.”

1 (İng.) Anlaşıldı, tamam.

Uzun boylu bir beyefendi lobideki koltuğundan dimdik vaziyette kalktı ve başı eğik, resepsiyona yöneldi. Girişe yaklaşmadan önce bir müddet etrafta dolandı. Gazetelikte dizili dergilere bakınarak sigarasını yakarken kayıtsız ve canı sıkkın bir hali vardı. En sonunda resepsiyonistin yanına geldi ve “Bana mektup var mı?” diye sordu.

Resepsiyonist bu küçük komedideki rolüne hazırды. Cevap vermeden önce 218 numaralı bölmeye baktı ve “Maalesef, bu sefer yok, Herr Doktor,” dedi. Bunun üzerine uzun boylu beyefendi yavaş yavaş tekrar harekete geçti. Yerine döndükten sonra bacakları kaskatı bir halde koltuğun içine gömüldü ve boş bakışlarını lobiye dikti. Bir Cizvit’in ince ve keskin hatlarına sahip yüzünün yarısını, sıradışı düzgünlükte bir kulak ve şakaklarındaki seyrek kır saçlar tamamliyordu. Yüzünün diğer yarısı ise yoktu. Bunun yerinde birbirinin üzerine geçen girinti ve çıkıntılarla dolu bir keşmekeş, dikiş ve yara izlerinin arasından görünen bir cam göz vardı. “Flaman hatırası,” derdi Doktor Otternschlag, o da kendi kendine konuştuğu zamanlarda...

Mermer sütunların yaldızlı alçı başlıklarını bıkana kadar inceleyerek bir süre orada oturdu, ardından tiyatroların açılmasıyla artık epeyce hızla boşalan lobiye boş gözlerle yeterince seyrettikten sonra tekrar ayağa kalktı ve bir kukla edasıyla resepsiyona doğru yürüdü. Bay Senf, artık kendi hayatını bir kenara bırakmış, büyük bir şevkle görevini yerine getiriyordu.

Doktor Otternschlag, resepsiyonistin mektupları ve notları koyduğu cam kaplamalı maun sıraya bakarak, “Beni soran yok mu?” dedi.

“Hayır Herr Doktor.”

“Ya telgraf?” diye sordu Doktor Otternschlag, aradan birkaç saniye geçtikten sonra. Bay Senf içinde hiçbir şey olmadığını bildiği halde, 218 numaralı bölme için nazikçe yeniden kontrol etti.

“Bugün yok Herr Doktor,” dedi. Sonra yardımseverlikle ekledi: “Belki de Herr Doktor tiyatroya gitmek ister. Westens Tiyatrosu’nda Grusinskaya’ya bir loca biletim var—”

“Grusinskaya mı? Kalsın,” dedi Doktor Otternschlag ve bir müddet daha gezindikten sonra lobideki koltuğuna döndü. De-

mek artık Grusinskaya'nın satışları kötü, diye düşündü adam. Ya ne olacaktı. Artık *ben bile* onu görmek istemiyorum. Dertli dertli koltuğuna çöktü.

"Bu adam insanı deli eder," dedi resepsiyonist, genç Georgi'ye. "Her gün bıkıp usanmadan mektup sorar. Her yıl, bir-iki aylığına bizde kalır, bir gün bile mektup gelmişliği yoktur, bir köpek bile gelip hatırını sormamıştır. Yine de öylece oturup bekler..."

Resepsiyon şefi Rohna yandaki masasından "Kim bekliyor?" diye sordu ve kıpkırmızı yüzünü alçak cam bölmeden uzattı. Ama resepsiyonist hemen cevap vermedi; karısının bağırдыğı duyar gibi olmuştu, kulaklarını zorladı. Hemen toparlanıp kişisel meselelerini savuşturdu, genç Georgi'ye 117 numaralı odada kalan Meksikalı beyefendinin İspanyolca yazılmış son derece karışık tren güzergâhını açıklamak için yardım etmesi gerekiyordu. Derken 24 numaralı al yanaklı, saçları bol jöleli uşak asansörden fırladı ve lobinin ağırbaşlı sessizliğini bozan bir sesle haykırdı: "Baron Gaigern'in şoförünü çağırın!" Rohna, bir orkestra şefi gibi, cezalandırıcı ve teskin edici bir edayla elini kaldırdı. Resepsiyonist, emri telefonla şoföre yineledi. Georgi bir oğlan çocuğunun merak ve beklentisiyle gözlerini açmıştı. Havaya lavanta ve pahalı sigara kokusu yayıldı. Kokunun hemen ardından lobiye bir adam girdi, çarpıcı görüntüsü pek çok kişiyi arkasından baktırdı. Koltuk ve sandalyelerde bir kıpırdanma oldu. Gazete standının önünde balmumu heykel gibi duran genç kız gülümsedi. İnsanlar sebepsiz yere, kendi kendilerine gülüyor gibi görünerek güldüler. Adam dikkat çekici derecede uzun boylu ve iyi giyimliydi, bir kediyi ya da tenis şampiyonunu andıran esnek adımlar atıyordu. Smokininin üzerine manto yerine lacivert bir trenkot giymişti; uyumsuzdu ama ona alımlı ve umursamaz bir hava veriyordu. 24 numaralı uşağın jöleli ıslak başına hafifçe vurdu, kolunu dönüp bakmadan resepsiyon masasına uzattı ve bir deste mektubu alıp cebine attı, aynı sırada cebinden bir çift güderi eldiven çıkardı. Resepsiyoniste dostane bir selam vererek koyu renkli keçe şapkasını taktı, sigara tabakasını çıkardı ve dudaklarının arasına bir sigara koydu, yakmadı. Hemen ardından şapkasını çıkardı ve döner kapıdan geçebilmeleri için iki hanıma yol

verdi. Kadınlardan biri ince, ufak tefek, burnuna kadar çektiği kürk mantosunun içinde saklanmış Grusinskaya'ydı, onu elinde iki çantayla belli belirsiz, kendi gölgesine saklanan bir figür takip ediyordu. Şoför dışarıda ikisini de arabaya yerleştirdiği sırada lacivert trençkotlu sempatik beyefendi sigarasını yaktı, elini cebine attı, döner kapıyı çalıştıran 11 numaralı uşağa bahşiş verdi ve yansıyan ışıkların girdabı arasında atlıkarıncaya binen genç bir adamın şen havasıyla gözden kayboldu.

Baron Gaigern adlı bu çekici beyefendi gittiği anda lobi sessizliğe gömüldü; Venedik havuzuna serin serin dökülen ışıklı fiskiyeinin yumuşak mırıltısı duyuluyordu. Lobinin şu an boş olmasının nedeni, çay salonundaki cazbandın müziğinin bitmiş, yemek salonundaki müziğin henüz başlamamış, kış bahçesindeki Viyana üçlüsünün dinletiyeye ara vermiş olmasıydı. Bu ani sessizlik, sadece otel girişinden geçen ve şehrin gece hayatında yeniden kaybolan arabaların heyecanlı ve ısrarlı korna sesleriyle bozuluyordu. Halbuki içerisi, Baron Gaigern müziği, sesleri ve mırıltuları beraberinde götürmüş gibi sessizdi.

Genç Georgi döner kapıyı başıyla işaret etti ve, "Sevdim onu. Hep böyle kalsın," dedi. Resepsiyonist, insan sarrafı bir edayla omuz silkti. "İyi mi değil mi, orasını bilemem. Bana sorarsan gereğinden fazla kibar. Giyim kuşamında, bol keseden bahşiş dağıtışında bir artistlik var. Kim bu devirde bu kadar seyahat edip etrafa para saçır ki? Tabii dolandırıcı değilse. Pilzheim'in yerinde olsam gözüm onun üstünde olurdu."

Kulakları her daim açık olan resepsiyon şefi Rohna, tekrar cam paravanın arkasından başını uzattı. İnce telli kızıl saçlarının altında başının mavi-beyaz derisi parlıyordu. "Kesin şunu, Senf," dedi. "Gaigern iyi adamdır; ben onu tanırım. Erkek kardeşimle Feldkirch'te aynı okuldaydılar. Pilzheim'in dikkatini onun üzerine çekmenin âlemi yok." Pilzheim, Grand Hotel'in dedektifidi.

Senf başını eğdi ve saygısından sustu. Rohna öyle diyorsa doğrudu. Rohna'nın kendisi de bir konttu, Silezyalı Rohna'lardan biriydi, eski subaydı ve sağlam bir adamdı. Senf bir kez daha saygıyla başını eğdi ve Rohna taziyı andıran başı-

nı geri çekti. Şimdi buzlu camın ardında sadece bir gölge olarak görünüyordu.

Baronun lobide bulunduğu süre boyunca Doktor Otternschlag, arka taraftaki köşesinde biraz canlanır gibi olmuştu, şimdiyse öncekinden de kasvetli bir halde kamburunu çıkarılmış, koltuğuna çökmüştü. Göz ucuyla bakmadan kadehe uzanarak bileğinin hareketiyle konyağının yarısını dikti. Tütün lekeli ince elleri, kurşun eldiven giymiş gibi ağırlaşmış, dizlerinin arasından sarkıyordu. Uzun rugan ayakkabılarının arasından lobiye, Grand Hotel'in bütün basamaklarını, geçitlerini ve koridorlarını kaplayan halıya baktı. Ahududu kırmızısı bir zemin üzerinde kahverengi yapraklara karışmış sarı ananasların dağınık deseninden öyle sıkılmıştı ki. Her şey ölüydü. Saat ölüydü. Lobi ölüydü. İnsanlar meşgalelerinin, ahlâksız zevklerinin peşine düşmüş ve onu burada öylece bırakmışlardı. Bir ara boş lobide vestiyerci kadın belirdi. Girişteki boş rafların arkasına geçip siyah bir tarakla yaşlı başındaki ince saçları geriye doğru taradı. Resepsiyonist görev yerinden ayrılarak münasebetsiz bir telaşla telefon odasına koştu. Belli ki bir derdi vardı bu resepsiyonistin. Doktor Otternschlag konyağını aradı ama bulamadı. “Acaba odamıza gidip biraz uzansak mı?” diye sordu kendi kendine. Yanaklarında, kendisi ve yine kendisi arasındaki küçük bir sırı ifşa edercesine, küçük bir renk belirdi ve kayboldu. “Evet,” diye cevap verdi kendine. Ama ayağa kalkmadı, buna bile mecali yoktu. Sadece sarı lekeli parmağını kaldırabilirdi. Lobinin öteki ucundaki Rohna bunu fark etti ve neredeyse görünmez bir baş işaretiyle uşaklardan birini doktora gönderdi.

“Sigara, gazete,” dedi Otternschlag ruhsuz bir sesle. Oğlan gazete standında katalepsi geçirmiş gibi kaskatı duran genç kızın yanına koştu (Rohna bu canlı ve çocuksu taşkınlığı onaylamıyorsa benziyordu) sonra Otternschlag uşağın kendisi için seçtiği gazeteleri ve sigaraları aldı. Hesabını öderken parayı çocuğun eline değil, tabağın içine bıraktı. Kendisi bunun farkında değilse de insanlarla arasına hep belli bir mesafe koyuyordu. Gazeteleri açıp okumaya başladıktan sonra ağzının hâlâ sağlam olan yarısında bir tebessüm bile belirdi; hiç gelmeyecek bir